

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, PIĄTEK, DNIA 27 SIERPNI 1948 ROKU

Nr. 235 (1169)

Światowy Kongres Intelktualistów

w obronie pokoju i postępu ludzkości Przedstawiciele nauki i sztuki czterdziestu pięciu narodów świata — obradują we Wrocławiu

WROCLAW PAP. — ŚWIATOWY KONGRES INTELEKTUALISTÓW W OBRONIE POKOJU, KTÓRY ZGROMADZIŁ NAJŚWIETNIEJSZYCH PRZEDSTAWICIELI NAUKI I SZTUKI Z 45 KRAJÓW, ROZPOCZĄŁ SWOJE OBRADY W DNIU 25 BM. O GODZ. 10.30.

Piękną aulę Politechniki Wrocławskiej już przed godziną 9 rano zaczęły zapelniać grupy delegatów zagranicznych, zajmujących wyznaczone — według krajów miejsca, których sala liczy ponad 600. Przybyli witają się i prowadzą ożywione rozmowy. Widać, że wielu z nich łączy dawna i zażyła przyjaźń.

Wśród delegatów zwracają m. in. uwagę charakterystyczne sylwetki Ireny Joliot-Curie, Fadijewa, prof. Tarle, Martina Andersen na Nexö, Erenburga, Juliana Huxley'a, dziekana na Johnsona, Eluarda, Joe Dawidsona, a spośród delegatów polskich — Zofii Nalkowskiej, Juliana Tuwima, Marii Dąbrowskiej, prof. prof. Sierpińskiego, Pieńkowskiego, Kolarbińskiego, dyr. Schillera i innych.

Ogólnie — światowy charakter zgromadzenia podkreślają delegacje pisarzy murzyńskich państw południowej Ameryki, Hindusi itp. Zawieszono nad stołem prezydijskim flagi na rodowe 45 państw nadając sali charakter uroczysty, a kwiaty, którymi bogato udekorowano stół, stwarzają szczególnie ciepły nastrój. W specjalnej loży liczni przedstawiciele prasy polskiej i zagranicznej korzystają na równi z delegatami z bezpośrednich tłumaczeń w 4 językach.

O godz. 10.30 na mównicę wstępuje prezes polskiego komitetu organizacyjnego kongresu JAROSŁAW IWASZKIEWICZ i wygłasza przemówienie powitalne. Mówca odwołuje się do doświadczenia i wiedzy zebranych, aby nie ustalili w dalszym ciągu „dwie zasady: dniecze prawdy powinny wami powodować — mów! Iwaszkiewicz — nienawiść do zła i u-miłowanie ludzkości. W imię tych prawd ogłasza otwarcie Światowego Kongresu Intelktualistów w Obronie Pokoju.

Następny punkt porządku dziennego obrad odbiegł od tradycji zjazdów międzynarodowych, akcentując szczególnie charakter kongresu kultury. W nastroju wielkiego skupienia wybitny pianista czeskosłowacki Józef Paleńnik wykonał utwór Debussy'ego „La Cathedrale Engloutie” oraz „Apassionate” Beethove na. Pianistę nagrodzono długo niemiłkającymi oklaskami.

Z kolei MAURICE BEDEL, prezes Francuskiego Stowarzyszenia Literatów powitał kongres w imieniu komitetu organizacyjnego polsko-francuskiego i przekazał kongresowi pełnomocnictwa komitetu. Mówca zwrócił przy tym uwagę na symboliczny fakt, że obrady kongresu w obronie pokoju toczą się w polskim Wrocławiu. Delegaci będą mieli sposobność zapoznać się w Polsce ze skutkami, jakie spowodowała wojna — z Wrocławiem, Warszawą i Gdańskiem, których ruiny są tak wymowne. Nie przybyłszy tu — powiedział Bedel — jedynie dla wymiany myśli. Obowiązkiem intelektualistów jest — działać.

Słowa te zebrani przyjęli długotrwałymi oklaskami. P. Bedel odczytał następnie regulamin obrad kongresu, który przewiduje powołanie prezydium, złożonego z 5 przewodniczących, 5 wiceprzewodniczących oraz sekretarza generalnego.

Zebrani zaaprobowali jednogłośnie entuzjastycznymi oklaskami wybór prezydium w następującym składzie: Przewodniczący: ALEKSANDER FADIEJEW (ZSRR), IRENA JOLIOT-CURIE

(RIB (Francja), JULIAN HUXLEY (Anglia), MARTIN ANDERSEN NEXO (Dania), RENATO GUTTUSO (Włochy).

Wiceprzewodniczący: rektor PROF. AURAROWSKY (Czechosłowacja), JOE DAVIDSON (USA), JOSE GIRAL (Hiszpania republikańska), MULK RAJ ANAND (Indie) i GEORGE AMADO (Brazylia), Sekretarz generalny — JERZY BOREJSZA (Polska).

W 1-szym dniu obradom przewodniczyć będzie Irena Joliot - Curie. Obejmując przewodnictwo znakomitą uczoną — zebrani powitali stojąc.

P. Joliot - Curie po krótkim powitaniu delegatów polskich i zagranicznych poprosiła o obranie głosu przedstawiciela Rządu Polskiego ministra Spraw Zagranicznych Modzelewskiego.

Przemówienie min. Modzelewskiego

Panie i Panowie!
W imieniu Rządu Rzeczypospolitej witam serdecznie w polskim Wrocławiu Światowy Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju. Czynie to z podwójnym zadowoleniem. Po pierwsze dlatego, że jest to kongres pokoju, po drugie dlatego, że kongres ten odbywa się w Polsce.

Nota radziecka do rządu USA w sprawie Kasjenkiny i Samarina. Rząd ZSRR zwiija konsulaty radzieckie w Stanach Zjednoczonych

MOSKWA PAP. — Agencja TASS podaje, co następuje:

Dnia 11 sierpnia minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow za pośrednictwem ambasadora USA w Moskwie p. Smitha przesłał rządowi USA protest rządu radzieckiego i domagał się przeprowadzenia badań oraz ukarania winnych porwania przy pobliżności władz amerykańskich, obywateli radzieckich, nauczycieli Kasjenkiny, Samarina i jego rodziny.

Prócz tego ambasada radziecka w Waszyngtonie złożyła protest w tej sprawie dnia 9-go sierpnia zaś dnia 14 sierpnia zaprotestowała w związku z wtargnięciem policji amerykańskiej do gmachu radzieckiego konsulatu generalnego w Nowym Jorku.

Dnia 19 sierpnia Departament Stanu USA przesłał ambasadzie ZSRR w Waszyngtonie odpowiedź na wyżej wspomniane oświadczenie rządu radzieckiego oraz protesty ambasady ZSRR w Waszyngtonie.

Nota Departamentu Stanu z 11 sierpnia stwierdza, że wysunięte przez ZSRR oskarżenia są nieuzasadnione i zawiera ataki przeciwko oficjalnym przedstawicielom rządu radzieckiego.

Odnosnie Samarina nota Departamentu Stanu zaznacza, że „jak wynika ze sprawozdań kompetentnych władz, które przeprowadziły dochodzenia, Michał Samarina dobrowolnie zgłosił się w Federalnym Biurze Śledczym — (FBI) w Nowym Jorku i oświadczył, że nie

chce wracać do Związku Radzieckiego, lecz pragnie pozostać w Stanach Zjednoczonych”. Po złożeniu tego oświadczenia, Samarina opuścił pomieszczenie Federalnego Biura Śledczego, nie pozostawiając swego adresu.

Nota Departamentu Stanu stwierdza ponadto, że otrzymane przez „informacje” w najmniejszym stopniu nie potwierdzają, jakoby istniała jakaś łączność między organizacją, nazwaną w nocie rządu radzieckiego „Fundacja im. Tolstoja” a Federalnym Biurem Śledczym, wobec czego rząd USA kategorycznie zaprzecza istnieniu takiej łączności. Co więcej, rząd USA nie posiada informacji, które potwierdzałyby oświadczenie, iż „Fundacja im. Tolstoja” zajmuje się działalnością przestępczą, jak utrzymuje nota ambasady radzieckiej”.

Odnosnie Kasjenkiny, nota Departamentu Stanu stwierdza, że „z doniesień kompetentnych władz amerykańskich wynika, iż 29-go lipca 1948 r. Kasjenkina poinformowała redakcję tora wychodzącej w Nowym Jorku gazety w języku rosyjskim, iż nie chce wracać do Związku Radzieckiego. Za jego pośrednictwem zorganizowany został wyjazd Kasjenkiny do Read Farm w stanie Nowy Jork (gdzie mieści się „Fundacja im. Tolstoja” — przyp. red.). Podróż tę odbyła ona w autobusie miejskim dnia 31 lipca 1948 r.”.

Nota Departamentu Stanu zawiera dalej uświadliwienie wtargnięcia policji nowojorskiej do gmachu radzieckiego konsulatu ge-

neralnego, powołując się na fakt, iż dokonano tego w obecności konsula generalnego.
Na zakończenie nota amerykańska stwierdza: „Rząd Stanów Zjednoczonych uważa, że postępowanie konsula generalnego Łomakina stanowi nadużycie prerogatyw, związanych z jego stanowiskiem i poważne pogwałcenie powszechnie uznanych zasad, określających postępowanie oficjalnych przedstawicieli państw obcych. Z tego powodu Departament Stanu zwraca się do Prezydenta o cofnięcie udzielonego konsulowi generalnemu Łomakinowi agreement i prosi, aby opuścił on Stany Zjednoczone w odpowiednim terminie”.

(Dokończenie na str. 2-ef)

Togliatti przygwaźdża fałszywe Scelby

RZYM PAP. — W związku z komunikatem ministra spraw wewnętrznych Scelby informującym o krokach przedsięwziętych przez niego dla ochrony osoby sekretarza Włoskiej Partii Komunistycznej, Palmiro Togliatti skierował pismo na ręce dyrektora radia włoskiego. Togliatti stwierdza, że nigdy nie domagał się ochrony policyjnej. Wyraża on przeświadczenie, że 10 agentów, pełniących służbę przed

gmachem, w którym mieści się partia komunistyczna, nie ma za zadanie ochrony jego osoby, ale informowanie ministra Scelby, kto odwiedza biura partii komunistycznej. „Scelba — pisze Togliatti — zgodnie ze swym zwyczajem wysuwania insynuacji wobec przeciwników politycznych, rozpowszechnia wiadomości, jakoby bym poruszał się w Rzymie oraz w całym kraju pod zbrojną eskortą swych stronników. Na szczęście dziesiątki tysięcy mieszkańców Rzymu i Włoch mogą zaświadczyć, iż chodziłem zawsze sam do chwili, kiedy cztery kule nieomniła na zawsze nie pozbawiły mnie tego zwyczaju, niewłaściwego w czasach, gdy ludzie tacy, jak Scelba stoją na czele ministerstwa spraw wewnętrznych”. W dalszym ciągu swego pisma Togliatti stwierdza, że prosi ministra Scelbę tylko o jedno: by zaprzestał szerzenia oszczerstw i nienawiści w stosunku do przeciwników politycznych oraz by, jeżeli mu na to czas pozwoli, rozciągnął kontrolę nad faszystami i przestępcami wszelkiego rodzaju, by nie byli oni w stanie organizować zamachów, podobnych do tego, jaki miał miejsce 14 lipca.

W zakończeniu pisma Togliatti, zgodnie z obowiązującą ustawą prasową, prosi o ogłoszenie swego pisma przez radio w dziale wiadomości.

Prasa francuska o rozmowach w Moskwie

PARYŻ PAP. — Dziennik „Humanite” publikuje depesze swojego specjalnego korespondenta w Moskwie, Francis Cochen na temat rozmów moskiewskich.

Nawiązując do różnicy zdań, jaka miała miejsce w kwestii rozmów moskiewskich między Francją a Stanami Zjednoczonymi korespondent pisze: „Jest możliwe, że brutalność Amerykanów wzbudziła zastrzeżenia negocjatorów francuskich, którzy muszą liczyć się z francuską opinią publiczną, bardzo wrażliwą w kwestii problemu niemieckiego. Tym nie mniej uważa autor o ostatecznym wyniku decydującym będzie Departament Stanu”.
„Jedno jest pewne — podkreśla dziennik —

Związek Radziecki trzymając się uchwał poczdamskich i warszawskich, broni interesu Francji, a interesy Francji to zjednoczone, demokratyzowane i zdemilitaryzowane Niemcy, kontrola Rury przez cztery mocarstwa i odszkodowania wojenne.

PARYŻ PAP. Omawiając stanowisko Amerykanów w rozmowach moskiewskich, dziennik francuski „Franc Tlireur” pisze „wszystko odbywa się w ten sposób, jakby pewnemu odłamowi dyplomacji amerykańskiej mniej zależało na dojsciu do porozumienia, niż na wykazaniu, że wszelkie porozumienia z Moskwą jest niemożliwe”.

Rząd ZSRR odrzuca jednocześnie gołosłowne oświadczenia Departamentu Stanu dotyczące oficjalnych przedstawicieli rządu radzieckiego i uważa, że działalność i deklaracje rządu radzieckiego oraz jego oficjalnych przedstawicieli w USA w sprawie Kasjenkiny i Samarina są całkowicie zgodne ze słusznymi interesami Związku Radzieckiego — obrony jego obywateli przed zbrodnictwami zakusami na ich wolność i prawa obywatelskie. Rząd USA dysponuje dostateczną ilością danych, wyczerpanych m. in. w notach ambasady ZSRR z 9 i 14 sierpnia oraz w oświadczeniu ministra spraw zagranicznych ZSRR z 11 sierpnia, które potwierdzają fakt porwania Kasjenkiny i Samarina, udziału w tym przestępczej organizacji biłogwardyjskiej „Fundacji im. Tolstoja” oraz związku z tą sprawą Federalnego Biura Śledczego USA.

Jeśli chodzi o Kasjenkinę, to zarówno jej list z 5 sierpnia, wysłany z Read Farm na ręce konsula generalnego Łomakina, jak i list do krewnych z 10 czerwca br. (których fotokopie przesłało Departamentowi Stanu na jego prośbę), a także jej oświadczenie, złożone bez jakiegokolwiek nacisku na konferencji prasowej w obecności licznych korespondentów amerykańskich dnia 7 sierpnia, w którym potwierdziła ona fakt jej porwania — dowodzą w stopniu dostatecznym, że twierdzenia odmienne są nieprawdopodobne ponieważ w chwili obecnej Kasjenkina przebywa w szpitalu, faktycznie w warunkach więziennych, a

(Dokończenie na str. 2-ef)

Światowy Kongres Intelktualistów

Nota radziecka do rządu USA

(Dokończenie ze str. 1-ej)

(Dokończenie ze str. 1-ej)
kleskę, rujnąjącą cały dorobek człowieka; pokój uważamy za jego największe dobro. Pokój jest nam potrzebny, by odbudować i rozbudować gospodarkę naszego kraju, jest to bowiem warunek konieczny dla podniesienia poziomu zarówno materialnego jak i kulturalnego. Naszemu narodowi trwałe pokój jest potrzebny również dlatego, że oparliśmy naszą gospodarkę na długodystansowym pianowaniu.

Ale pokój jest sprawą międzynarodową. Nie zależy on od woli jednego narodu lub nawet kilku. Trzeba, aby wola pokoju jak największe liczby narodów, a przynajmniej decydujących na danym etapie historycznym, zmusiła do milczenia tych stosunkowo nielicznych podżegaczy wojennych, którzy pokoju nie chcą.

Uważamy, że pokój można organizować: to nie tylko przez prostą negację wojny, ale w sposób całkowicie pozytywny. Pozytywna praca nad utrwaleniem pokoju polega, naszym zdaniem, na popieraniu i rozwijaniu wszelkich elementów, które usuwają przyczyny wojen. Przyczyny wojen leżą nie w charakterze ludzkim, ale w mechanizmie społeczeństwa. Istnieje już wiele krajów, które ze swego mechanizmu społecznego wyrugowały te siły, które pchały do wojny. Kraje te wykreśliły wojnę z arsenału swych politycznych środków działania. Do krajów tych należy obecnie Polska. Dumny jestem, iż mogę stwierdzić w imieniu mego rządu, że wojnę jako narzędzie polityki wykreśliłmy z naszej działalności. Nie znaczy to bynajmniej, iż jesteśmy niezdolni bronić naszej niepodległości. Przeciwnie, w obronie naszej niepodległości gotowi jesteśmy zmobilizować wszystkie siły, opierając się na poświęceniu całego narodu polskiego.

Uważamy również, że różnice między ustrojami w poszczególnych krajach nie są taką przeszkodą we współpracy międzynarodowej, o której ostatnio tak wiele się mówi, a nawet historycznie krzyczy. Wystarczy tylko przestrzegać zasady suwerenności krajów w ich życiu i nie powoływać się na posłannictwo, mające na celu urządzenie całego świata na swój ład a w rzeczywistości ku wygodzie i zyskowi pewnych grup egoistycznych i wstrzymanie nie postępu, który jak to Wy, naukowcy, wykazaliście, jest prawem rozwoju człowieka i społeczeństwa.

Jesteśmy zdania, że wszystkie narody, wielkie i małe, niezależnie od koloru skóry swych obywateli, mają prawo do swego niezależnego

bytu i do rozwoju swojej własnej kultury narodowej. Uniwersalizacja tej kultury winna i może powstać na drodze dobrowolnej wymiany, nie zaś w trybie narzucania kryteriów, chociażby te kryteria pochodziły z najbogatszego w tej chwili kraju. Przy przestrzeganiu tej zasady mogą współżyć różne systemy, a o ich wyższości zdecyduje postęp i życie. O ostateczne wyniki emulacji systemów my jesteśmy zupełnie spokojni.

Polacy podobnie jak i inne narody, są najżywoziej zainteresowani, aby wszystkimi siłami przeciwstawić się próbom odradzenia się agresji, niezależnie od tego, czy występują one pod przykryciem faszyzmu, czy inna. Rzecz jasna, że agresja jeszcze maskuje swe dążenia, zwłaszcza, że jeszcze nie ma tak solidnych baz, jakie posiadał Hitler w 1939 r.

Po to jednak, by takich baz nigdy nie zdobyła już dziś należy ją okiełznać. Sposób, który prowadzi do okiełznania podżegaczy wojennych, polega m.in. na odizolowaniu ich od społeczeństwa, polega przede wszystkim na izolacji moralnej, na izolacji od aprobaty społecznej. Pospolity zbrodniarz szuka sobie aprobaty w swoim półświatku, podżegacz wojenny czyni podobnie z tą jednak różnicą, że rozporządza on wielką sumą środków, za pomocą których urabia dla siebie opinię, zdobywając w ten sposób aprobatę społeczną.

Przeciwdziałanie temu — to nieograniczone pole dla organizacji społecznych, dla ludzi nauki i sztuki przede wszystkim.

Jesteśmy przekonani, że w tej dziedzinie Światowy Kongres Intelktualistów wyniesie postanowienia zdolne zmobilizować niespożyte siły postępowego człowieka, które jeszcze się nie ujawniły, a które czekają na wasze zorganizowane działanie.

Granice podziału na walczących przeciwko wojnie i jej podżegaczy, podobnie jak granice kultury, nie przebiegają wzdłuż linii wykreślonych na mapie. W kapitalistycznych krajach przebiegają one wewnątrz miast i wsi. U nas, w Polsce, od czasu gdy rząd stał się wyrazicielem szerokiego mas ludu polskiego, zostały one wymazane z naszych miast i wsi. O wojnie, jako o instrumente polityki myślą jedynie resztki dnia wczorajszego, wyraźnie izolowane od społeczeństwa.

Myślę, że Kongres wasz, kongres mózgow, nie tylko odetnie się od wszystkiego, co jest związane z wojną, ale wynikami swej pracy przyczyni się do skupienia sił postępowych, znajdzie dobre metody ugrunтовania pokoju. Takich owocnych obrad życzy Kongresowi w imieniu Rządu Rzeczypospolitej i narodu polskiego, na którego poparcie zawsze liczyć może.

Truman usuwa przeciwników!

Proces przywódców Komunistycznej Partii Ameryki — wyznaczony na czas akcji wyborczej

NOWY JORK PAP. Sąd okręgowy wyznaczył na 15 października rozprawę przeciwko 12 przywódcom komunistycznej partii USA. Jak wiadomo, przywódcy ci, wśród których znajduje się przewodniczący i sekretarz generalny partii komunistycznej — Foster i Dennis, zostali niedawno zaarrestowani pod zarzutem rzekomego dążenia do obalenia rządu USA siłą, a następnie zwolnieni za kaucją.

Obrońca stanowczo zaproteściowała przeciwko tak szybkiemu wyznaczeniu rozprawy, zarzucając sądowi, iż kieruje się względami politycznymi. Obroncy podkreślają, że większość oskarżonych kandydowała na wyborach li stopadkowych i że wyznaczenie rozprawy na

październik uniemożliwi im udział w akcji wyborczej, co jest istotnym zresztą celem tego posunięcia władz sądowych. Adwokat oskarżonych wskazał również, że tak szybkie wyznaczenie rozprawy nie pozwoli na należyte przygotowanie obrony, zebranie odpowiednich funduszy, a zwłaszcza na poinformowanie opinii publicznej o prawdziwym tle tego politycznego procesu.

„Daily Worker” w artykule wstępnym ostro potępia to niezwykle przyspieszenie rozprawy sądowej, stwierdzając, iż jest to dowodem, że „oskarżeni uznani zostali za winnych jeszcze przed zapadnięciem wyroku”.

Sytuacja militarna w Grecji

PARYŻ PAP. Agencja Elefteri Ellada stwierdza, że rząd ateński oraz generałowie amerykańscy doznali gorzkiego rozczarowania, o ile chodzi o „zlikwidowanie” jednostek armii demokratycznej w Grammos. Wojska gen. Mar-

kosa, „zlikwidowane” przez generałów amerykańskich, zaatakowały jednocześnie szereg miast na tyłach wojsk ateńskich. Jednostka armii demokratycznej zaatakowała miasto Kastoria, siedzibę sztabu generalnego monarchofaszystów. Inna jednostka armii demokratycznej zajęła tego samego dnia Aegion na Peloponezie oraz zaatakowała miasto Trikala w Tessalii i miejscowość Ptolemais w Macedonii, zadając wrogowi straty. Jednocześnie lekkie oddziały wojskowe armii demokratycznej dokonały szeregu wypadów przeciwko wojskom ateńskim na froncie Grammos.

Działalność jednostek armii demokratycznej wzmogła się w całej Grecji. Podczas ostatnich walk zabitych zostało 2 generałów armii ateńskiej. W czasie walk w górach Belles i Parnasse—Vardousia nieprzyjaciół stracił 400 oficerów i żołnierzy w zabitych i rannych.

Wstrząs podziemny w kopalni „Ludwik”

19 górników uratowano — czterech zginęło w zasypanym chodniku

KATOWICE PAP. — W nocy z 24 na 25 bm. o godz. 23 min. 55 nastąpił bardzo silny wstrząs podziemny na jednym z pokładów kopalni „Ludwik” w Zabrskim Zjednoczeniu Przemysłu Węglowego. Wskutek wstrząsu zostały zasypane chodniki i pochylnie oraz chodnik główny, co spowodowało odcięcie 23 górników. Dzięki natychmiast podjętej akcji ratunkowej już w godzinę po wypadku zdołano wydobyć żywych.

być pięciu spośród zasypanych górników, z których ciężko ranny rębacz Emil Chmielewski zmarł następnego dnia rano. Pozostali czterej odnieśli tylko lekkie obrażenia.

Po całonocnej akcji zdołano uratować w godzinach przedpołudniowych 25 bm. 15 dalszych górników, z których jeden odniósł lekkie obrażenia, drugi zaś jest ciężko ranny. Pozostałych trzech zasypanych górników wydobyto nie

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

Relacja portiera Hirscha była, niewątpliwie, najzupełniej wierna i dokładnie odtwarzała zaszłe wypadki. Oczywiście, prokurator Brzozowski mógł uważać, że mord miał podłoże polityczne i zrodził się w atmosferze walki strajkowej, nie znał bowiem Waldemara Glücka. Kto znał go tak dobrze, jak Hennert, nie mógł mieć najmniejszych wątpliwości, że zbrodni dokonano z najzupełniej osobistych pobudek. To zazdrość włożyła karabin w ręce Andrzeja Wieruckiego!

Prokurator tymczasem w dalszym ciągu szukał w myślach uzasadnienia dla swej tezy.

W południe wybuchł strajk w całym mieście, ale tylko w fabryce Rosenthala udało się zlikwidować robotniczą okupację poszczególnych gmachów i usunąć strajkujących poza teren samych zakładów przemysłowych. Nadkomisarz Weyer opowiadał mu, jak Glück energicznie zabrał się do roboty, wzywając natychmiast po wybuchu strajku jeden oddział policji konnej i jeden oddział policji pieszej, jak sam trzymał zawsze w pogotowiu straż, którą uzbroidł w rewolwery. Ze wszystkich przemysłowców najenergiczniej kręcił się przy likwidacji akcji strajkowej i bardzo ostro występował przeciw wszystkim absolutnie żądanom związków zawodowych. Mógł istotnie zbudzić do siebie nienawiść

Rano następnego dnia poszedł więc prokurator w tym kierunku, aby odtworzyć przede wszystkim wypadki z południa dnia poprzedniego. Myśląc długo w nocy o tej szczególnej zbrodni nieco zaspał i spóźnił się na śledztwo. Na miejscu zastał już sierżanta Hennerta, doktora Skolimowskiego, kilku dziennikarzy i zamiast, jak się spodziewał, nadkomisarza Weyera, jakiegoś młodego i nieznanego sobie komisarza od spraw kryminalnych, pełniącego jednocześnie funkcję sędziego śledczego, gdyż miał wykształcenie prawnicze i odbył już praktykę przy sądach grodzkich.

— Jak on się nazywa? — zapytał sierżantem Hennerta.

— Kto? — upewniał się sierżant — Komisarz, ten młody prawnik? To jest nowy człowiek, z Warszawy, produkt dzisiejszych metod „szkolenia fachowej policji z wykształceniem wyższym”. Nazywa się Nosek. Ciekaw jestem, czy dokaże więcej od starych, którzy szybko i sprawnie wydobywali wszystkie potrzebne wiadomości najlepszą jak dotychczas na całym świecie metodą w postaci gumowej palki. Powiada, że on będzie rozszyfrowywał przestępców metodą „psychologiczną”.

Brzozowskiemu ironiczny ton Hennerta przypadł do gustu, choć sierżant denerwował go zawsze dopatrywaniem się we wszystkich przestępstwach bardzo prostych

pobudek. I tym razem powtarzał przecież uparcie tezę o zabójstwie z zazdrości. W jego oczach mord na Waldemarze Glücka zaliczał do najpospolitszych przestępstw kryminalnych i kwalifikował się bez zastrzeżeń do przyspieszonego badania w dobrze odosobnionej komorze policyjnej przy użyciu tak zachwalanej przez niego najskuteczniejszej na całym świecie metody brutalnego bicia.

Przeszli na górę i otworzyli gabinet zmarłego. Wieruckiemu kazali zaczekać w poczekalni. Siadł zrezygnowany i zmęczony wskutek nocy przespanej w nieprzyjemnej izbie aresztanckiej, do jakiej zamknęli go w głównej komendzie policji kryminalnej. Mi mu niewątpliwie grozyło położenie, chciało mu się teraz przedewszystkim spać i nie myśleć o niczym, ale badanie w pokoju, w którym leżał jeszcze trup zabitego dyrektora, nie trwało długo. Wezwano telefonistkę z dołu obsługi kostnicy Zakładu Medycyny Sądowej, która owinęła zmarłego w białe prześcieradło i wyniosła jego ciało na noszach do sanitarnego ambulansu. Później z gabinetu wyszedł sam prokurator i natychmiast zaczął męczyć bardzo szczegółowymi pytaniami o personalia i środowisko społeczne, w jakim się Andrzej wychował.

— To ukończył pan nawet uniwersytet! — zdziwił się szczerze i dopiero teraz zapytał go do reszty osób prowadzących śledztwo. Skierowały się na niego natychmiast bardzo uważne spojrzenia i próżno wypatrywał w nich Andrzeja jakichś ludzkich zainteresowań. Może tylko jeden sędzia Nosek nie miał w swej twarzy nic z urzędowego sadymu ludzi, których zbrodnia obchodziła głównie od strony nowych

możliwości wykazania się swymi zdolnościami, aby wspiąć się na jeszcze jeden stopień kariery. Po wczorajszych doświadczeniach Wierucki spodziewał się ponownych scen zdziwienia wszystkich swym twierdzeniem, iż to nie on zabił Waldemara Glücka. Lecz jak miał udowodnić prawdziwość swych słów, gdy jedyną reakcją na nie były ironiczne uśmiechy i drwiące spojrzenia?

Prokurator Brzozowski kazał mu usiąść w jednym z foteli klubowych.

— Powiedzmy — rzekł — iż twierdzenie pana przyjmujemy za dowiedzione. Wtedy musimy poszukać właściwego mordercy i znaleźć dla niego istotne pobudki zbrodni. Może cofniemy się do dnia wczorajszego i odtworzymy sobie czas pańskiej wizyty w fabryce. Kiedy i pogo przyszedł pan tu wczoraj przed wybuchem strajku?

— Prosiła mnie o to moja narzeczona, która pracowała u Waldemara Glücka w charakterze jego sekretarki.

— Dlaczego zaprosiła pana do biura, a nie do domu? — spytał Hennert, który miał taki wyraz twarzy, jakby mówił: proszę, proszę, kto miał rację? Przecież początek opowiadania to klasyczna sprawa o kobiecie! —

— Tego nie wiem, mogła mnie, oczywiście, z równym powodzeniem zaprosić do domu...

— Zaprosiła jednak do biura fabryki, w której pracowała! — zauważył cierpko prokurator Brzozowski. — I właśnie to jest dziwne, że zaprosiła pana tutaj. Musi istnieć jakieś rozsądne wyjaśnienie tej sprawy.

(C. d. n.)

WOCHEJ BEPLAK do kuzyna w młoteczku

Przyjaciel czy wróg?

Kochany Felku!

Nie tłumacz-że ty bracie, mnie jak ten dzia- dek krowie na granicy, co to technika i ma- szynowa — jak to się mówi — cywilizacja. Ja dobrze to rozumiem i także samo oceniam, ale przynajmniej muszę, że nie wszyscy — i tu masz rację — zdają sobie z tego sprawę.

Parę już razy na ten przykład przemawia- lem się z rodakiem z naszej wsi, Benendą.

— Przez przekleśte maszyny — powiada Be- nendo — to tylko się człowiek odrywa od zdro- wego życia wiejskiego i natury...

— Naprawdę? — uśmiechnąłem się pod w- sem. — To, myślisz, życie wiejskie takie zdro- we, kiedy zaharujesz się, jak kto głupi i pa- dasz, za przeproszeniem na pysk, mordęgi, i tru- du, znaczy się — „odrywasz się od natury”?

— Na te słowa Benendo trochę się jakgdy- by zmieszal.

— No — rzecze — widzisz, tak piszą...

— Piszą? — podchwyciłem — A kto, ko- chany, tak pisze? ktoś może pisać, że sierp, czy kosa jest lepsza od żniwiarki, albo jedno- skibowiec, motyka, a nie — mechaniczna ko- paczka, cepy, a nie — młockarnia, szufle, a nie tryjery i wialnie, płachty przywiązane do szty, a nie siewniki? No, powiedz: mądry czy głupi może tak utrzymywać? PRZYJACIEL, CZY WRÓG CHŁOPA?

— Bo ja wiem — rzekł niezdeterminowanie Benendo — Może i wróg...

— A widzisz! krzyknąłem z oburzeniem — Sam dobrze rozumiesz, że ułatwienie w naszej pracy — to czysta korzyść dla chłopca i roboty rolnej, a tymczasem margasz, idioto, przeciw pożytecznym maszynom...

— To nie ja — przerwał ze wstydem Be- nendo — a ci, z „Głosu katolickiego”.

— No, to, po diabła ich słuchasz — spy- tałem — kiedy ci żyć jak najgorzej? My- dła ci oni, braciasku, czy, bo chodzi im o to, aby chłopca w stanie ciemnoty utrzymać. Żeby się namęczył, nadrezył i pracę swoją przekli- nał, a to woda na ich młyn. Wtedy swoją pro- pagandę będą mogli z powodzeniem odstawiać. Że w kraju źle i nikt o ludzi pracy nie dba.

Tu Benendo aż westchnął. — Tak i mnie się też tak od razu zdawa- ło — odrzekł — tylko nie śmiałem nic rzec, to pismo dostaje od organisty, a przecie nie mówię, że co pisane — to dobre.

Nie wszystko, kochany Felku, nie wszystko. Zwłaszcza to, co nieprzyjaciele nasi piszą pod pokrywką życzliwości dla ludu, pracującego. Twój Maciej

Dzieciniec w Retkini potrzebuje lokalu

Założone od dwóch miesięcy na terenie Ret- kini Kolo Gospodyń Wiejskich cieszy się, mi- mo licznych trudności, dużymi osiągnięciami. Przy pomocy finansowej RTPD kolo opiekuje się 69 dziećmi chłopskimi i robotniczymi. W miejscowym dzieciniecu, w okresie największego nasilenia pracy na wsi, dzieci w wieku od 3 do 6 lat korzystają w dzieciniecu z pomocy i opieki kolo. Dzieci otrzymują dwa razy dzien- nie pożywny i smaczny posiłek — drugie śnia- danie i obiad. Pod opieką prezeki kolo ob. Aleksandry Kosiekiej i fachowej instruktorki ob. Marii Wawrzyniakowej dzieci bawią się wspólnie i chodzą na wycieczki. Hamującym czynnikiem w rozwoju kolo jest brak odpowied- niego lokalu na pomieszczenie większej ilości dzieci. Znajduje się w Retkini budynek odpo- wiedni na ten cel, ale trzeba go wpiwer wyremontować. Brak jednak funduszy. Wydział Oświaty Zarządu Miejskiego przyszedł pomóc w remoncie. Czy pomoc ta wyrażać się będzie li tylko w przyrzeczeniu?

hogór

Zwiększyć kontrolę w ośrodkach maszynowych Spółdzielcze ośrodki maszynowe mają za zadanie nie- sienie pomocy mało — i średniorolnym, a nie bogaczom

Mówię czy też pisząc na łamach prasy o ośrodkach maszynowych Gminnych Spółdzielni podajemy często ilość maszyn, ilość zasianych ha czy też ilość zasianego lub wymłóconego zboża oraz ilu chłopów korzystało z tego o- środka. Niejednokrotnie kierownicy ośrodków jak i kierownicy spółdzielni nie zadają sobie trudu, aby obliczyć ilu małorolnych, ilu średnio- rolnych, i ilu bogatych chłopów korzystało z te- go ośrodka i wtedy zobaczylibyśmy, że i tutaj bardzo często z maszyn rolniczych korzysta chłop bogaty, gdyż biedak nie mógł się do- pechać, a po wtóre to mu się nie kalkuluje — bo maszyny z ośrodka są dla niego za drogie. Spółdzielnia często chce zrobić konkurencję prywatnym właścicielom ustala bowiem te sa- me ceny.

Na terenie województwa łódzkiego jest za- planowanych 137 ośrodków maszynowych obec- nie czynnych jest 37. Ośrodki maszynowe, je- dynie w powiecie kutnowskim i ośrodek ma- szynowy w Zgierzu zdały egzamin, gdyż cena wypożyczonej maszyny była o 40 procent niż- sza od maszyni spekulanta i z maszyn tych korzystają w 80 procentach chłopci mało i śred- niorolni (za siewnik 200 zł, a za wymłócenie 1 kwintala zboża 6 kg.)

Horzej ta sprawa przedstawia się w innych

powiatach jak w powiecie brzezińskim w gminie Galkówek, gdzie na zapytanie kierownika ilu biednych chłopów korzystało z kosiarki, do- wiedzieliśmy się, że chłop biedny nie chce ko- sić kosiarką, a woli to zrobić ręcznie. Przy- czyną, że chłop małorolny w Galkówku nie chce kosić kosiarką nie wynika z tego, że jej nie docenia, tylko że ośrodek pobiera aż 700 zł. od ha i gdyby małorolny, chcąc kosić żniwiarką wynająłby jeszcze konie, to oczywi- ście musiałby prawie trzecią część sprzętu swego oddać. Drugim takim ośrodkiem maszy- nowym jest ośrodek w gminie Czerniewice, powiat Rawa Mazowiecka, gdzie za kosiarkę pobierano 1 metr żyta, co znowu było za dro- gie dla chłopca biednego i kosiarka kosła zbo- że bogaczom.

W powiecie wieluńskim Gminne Spółziel- nie po otrzymaniu siewników przekazały je na wsi chłopom bogatym, którzy dopiero wy- pożyczali je biedniejszym. W niektórych po- wiatach jak w piotrkowskim Gminna Spółziel- nia w Woźnikach własnymi siłami zorganizowa- wała ośrodek maszynowy, gdzie są i ciągną- mlocarnie, siewniki i inne maszyny, ale znów nie można nazwać tego spółdzielczym ośro- dkiem maszynowym, a raczej intratnym przed- sięwzięciem, gdzie w 80 procentach korzysta

chłop bogaty, który wypożycza maszyny z o- środka a swoje maszyny wypożycza biedakowi wiejskiemu — oczywiście za słoną zapłatą lub za odrobek.

Dlatego każda Spółdzielnia organizująca ośrodek maszyn rolniczych winna mieć na uwa- dze, że ośrodek ten ma służyć w pierwszym rzędzie małorolnemu, później średniorolnemu, i gdy ci będą zaspokojeni — dopiero bogatemu chłopcu. Cena za użycie maszyny winna być tak skalkulowana, żeby chłop małorolny korzy- stając z tej maszyny widział realną pomoc spółdzielczego ośrodka maszynowego.

Ażby ośrodki maszynowe mogły się rozwi- jać musi też być zaprowadzona właściwa kontro- la wynajmu, gdyż dotychczas cała kontrola i rachunkowość mieści się w kieszeni u kierow- nika na małej karteczce czy notesiku (Brzezi- ny, Rawa Mazowiecka, Piotrków).

Wypadki takie istnieją nie tylko w woje- wództwie łódzkim i dlatego należy otoczyć o- pieką ośrodki maszynowe, by mogły spełnić swe zadanie pomocy chłopcu biednemu, a zara- zem uniezależnić go od wpływów bogacza wiej- skiego.

BUKOWSKI ROMAN

Odpowiedzi redakcji

Powiadaliśmy wszystkich naszych P.T. Czy- telników, że nie należy zalać do listów znaczków na odpowiad. Nadsyłane znaczki prze- kazemy na rzecz Chłopskiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Odpowiedzi udzielamy na ła- mach naszego pisma, a odpowiedzi listowne wysyłamy tylko w wypadkach szczególnych.

ŻOŁNIEŻ II KORPUSU: — Nadesłany przez Was artykuł dotyczący armii Andersa, mimo, że dobrze napisany i słusznie ujęty, nie wyko- rzystamy. Tego rodzaju artykuły, jak wspom- nienia z wojska czy partyzantki raczej radzi- my wysłać do „Polski Zbrojnej” lub „Tygod- nika Żołnierza”. „Głos Chłopski” chętnie za- mieści jakąś inną Waszą pracę dotyczącą ży- cia wsi. Oczekujemy od Was korespondencji na bieżące tematy miejscowe.

ALOJZY ŁABĘCKI, włoś Weronika, poczta Żelów, pow. Łaski: — Jak nas informuje Wo- jewódzka Komenda „Służby Polsce” która pro- wadzi akcję werbunkową do Szkół Przystoso- bienia Przemysłowego, aby dostać się do ta- kiej szkoły należy zgłosić się do Powiatowej Komendy lub Miejskiej Komendy „SP” — tam należy wypełnić odpowiednie formularze, do których załącza się odpis metryki urodzenia i ostatnie świadectwo szkolne. Wymagany wiek jest od 17 do 19 lat. Ostatni termin zgło- szeń 3 września. Około 15 września kandydati do szkół otrzymają bezpłatne bilety kolejowe i skierowania do odpowiednich miejscowości gdzie znajdują się szkoły. W szkole otrzymują umundurowanie, wyżywienie i pewną sumę pieniędzy na drobne wydatki. Szkoły te przy- spობiają do przemysłu węglowego, metalo- wego, włókienniczego, papierniczego, chemicz- nego, elektrotechnicznego i innych. Tylko do Szkół Rzemiosł Budowlanych w Warszawie wymagane jest świadectwo ukończenia 7-miu oddziałów szkoły powszechnej.

Trybuna Wolności ORGAN K.C. P.P.R. TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY

Jak dostać kredyty budowlane

Jestem parcelantem-6-ciohektarowym ze wsi Kaźmierówka, gm. Wojszyce. Dorobiłem się dwóch krów i mam ładne zbiory. Chałupa, w której mieszkam jest już do niczego. Ściany stare i zgnile rozwalają się, to samo jest z o- borą. Chcę pobudować sobie nowy dom i obo- rę, ale nie mam od razu tak dużo pieniędzy. Bardzo proszę Redakcję „Głosu Chłopskiego”,

aby przysłała mi z pomocą, bo chcę wziąć kre- dyt, a nie wiem, gdzie się udać.

Lewandowski Adam — parcelant Stały czytelnik „Głosu Chłopskiego”

Od Redakcji: W sprawie kredytu należy zwrócić się do Powiatowego Związku Samopomocy Chłopskiej w Kutnie, którego opinia jest konieczna dla uzyskania kredytów.

z frontu współzawodnictwa Właściwe przechowywanie obornika podnosi gospodarkę — Wieluńskie przoduje w zakładaniu gnojowni

Znow wchodzimy w okres, w którym zaci- niemy wywozić nawóz w pole. W stajniach, oborach, świninarniach, ovezarniach należy te- raz robić porządki przedzimowe. Jeszcze natę- żenia orek i siewów nie ma, rolnicy mają wię- cej czasu i ręk wolnych do pracy. Mimo obfitości słomy w tym roku, lekko- myślnie jej marnować nie możemy. Rolnikom nie wolno myśleć, że jak mamy dosyć słomy, to po co uszczelniać dna w oborach, kiedy i tak będzie dużo gnoju. Właśnie teraz, kiedy ściółki będziemy mieli dużo, będziemy jej du- żo podścielać pod inwentarz, należy uważać, by z niej wytworzył się dobry, pełnowarto- ściowy obornik. A jeżeli gnojówka będzie nam przesiąkała przez dno w oborach — to wyciek- ną z nią najwartościowsze składniki azotowe, potasowe, i fosforowe i woda; niedostateczna ilość jej może powodować tak zwane palenie się gnoju, który w rezultacie będzie suchy i bardzo mało wartościowy.

Pierwszą czynnością w przygotowaniach na zimę w drobnych gospodarstwach, jest uszczel- nienie dna w oborach. Można to zrobić stosun- kowo małym nakładem pracy i materiału. W zależności od możliwości gospodarstwa uszczelniamy dna w oborach gliną lub betonem.

Najmniej kosztów ponosimy posługując się gliną, którą wykładamy dna pobnie jak to ro- bimy na klepsku w stodole. Pamiętajmy musimy tylko, by zrobić dno z jednokierunkowym spa- dem i ścięciem do zbiornika na gnojówkę. Przed wyłożeniem obory gliną należy ją po- głębić, wywożąc wykopaną ziemię na komposty lub wprost na pole lub łąki.

Oprócz uszczelnienia dna pamiętań musimy o zalepieniu cementem ze szkłem otworów i dziur porobionych przez szeszury i naprawieniu wszelkich szczelin w fundamentach. Wielu rol- ników naszego województwa już jest po kłopot- cie, bo założyli nieprzepuszczalne dna w obo- rach już w okresie przednowkowym, biorąc u- dział we współzawodnictwie, które zachęciło ich do tej akcji.

Rolnicy powiatu brzezińskiego zajęli pierw- sze miejsce bo założyli nieprzepuszczalne dna w 322 oborach, wieluńskiego na drugim miej- scu poprawiając dna w 290 pomieszczeniach inwentarskich. Trzecie miejsce ma powiat ra- domszczański z liczbą 163 obór. Łącznie na terenie naszego województwa w akcji współ- zawodnictwa założono nieprzepuszczalne dna w 1.135 budynkach inwentarskich.

W akcji zakładania stałych gnojowni na zewnątrz budynku przoduje powiat wieluński, gdyż wybudował ich 394.

W zakładaniu stosów kompostowych przo- duje powiat radomszczański osiągając cyfrę 5.317.

Wszystkie te wyniki są jednak bardzo skromne w stosunku do ogromnej pracy w usu- waniu zanieczyszczeń naszych gospodarstw w prze- chowywaniu obornika.

Wzywamy do współzawodnictwa w tej pra- cy i spodziewamy się, że Woj. Komitet Współ- zawodnictwa w rolnictwie zamkając rachunek za drugie półrocze będzie mógł przedstawić wielokrotnie dotychczasowe wyniki. Inż. J. K.

Gminni Delegaci Społeczni winni stać na straży sprawiedliwego rozdziału ulg po- datkowych i zwalczać nadużycia

gospodarstwa rolne osiągną nieproporcjonal- nie duże i niezastępowane premie w swej docho- dowości. Pozostawienie ich w rękach boga- tych chłopów nie oznaczałoby nic innego, jak zgromadzenie się dużych środków kapitało- wych o charakterze spekulacyjnym, pozwo- liłoby bogaczowi wiejskiemu uzależnić od sie- bie małorolnych gospodarzy, ich wyzysk.

Aby do tego nie dopuścić i skierować pew- ną część nadmiernych dochodów z gospo- darstw większych na odbudowę wsi i polep- szenie bytu drobno i średniorolnego chłopca. Rząd zdecydował podwyższyć w większych gospodarstwach rolnych świadczenia finan- sowe drogą podniesienia stawki przymusowych wkładów oszczędnościowych.

Wysokość tych wkładów ustalona została obecnie w granicach od 100-130 procent wy- miaru podatku gruntowego, a to w zależności od wielkości gospodarstwa. I tak gospodar- stwa o przychodowości od 60-100 q żyta — 100 procent podatku gruntowego, od 100 do 130 q żyta — 110 procent podatku, a powyżej 130 q żyta — 130 procent podatku gruntowe- go.

Tak więc obecnie gospodarstwa te na każ- dy tysiąc złotych, wpłacanych na podatek gruntowy, będą dodatkowo dopłacać zależnie

od przychodu na Fundusz Oszczędnościowy Rolnictwa jeszcze tysiąc, albo tysiąc sto, a naibogatsze tysiąc trzysta złotych.

Natomiast gospodarstwa mniejsze, których przychód szacunkowy nie przekracza 60 kwint- ał żyta, są nadal zwolnione od wszelkich wpa- tów na Fundusz Oszczędnościowy Rolni- ctwa.

Te wszystkie drogi i środki, które podejmu- je Rząd w celu podniesienia zdolności produk- cyjnej mało — i średniorolnych chłopów i przeciwdziałanie ubożeniu biednych, a boga- ceni się zamożnych okazały się skuteczne w pełni tylko wówczas, gdy znajdują zrozumienie i współdziałanie w organizacjach chłopskich i społecznych. Opieranie się jedynie na czyn- niku administracyjnym i urzędniczym, przy- niesie tylko połowiczne wyniki.

Co zatem należy robić, aby sprawiedliwie przeprowadzić domiary na fundusz oszczędno- ściowy? Przede wszystkim należy dopomagać Gminnym Delegatom Społecznym w wykrywa- niu faktów niesłusznego przyznawania ulg bogaczom i niesłusznego odmawiania ulg nie- zamożnym. Należy im dopomagać w wykrywa- niu szustnego dzielenia gospodarstw przez bogaczy.

Często bowiem bogacz usiłuje udowodnić, że podzielił gospodarstwo między rodzinę, a fak- tycznie cała rodzina żyje, gospodarzy i mieszka na jednym gospodarstwie. Należy dopoma- gać Delegatom Społecznym w wykrywaniu faktów niesprawiedliwego, zbyt niskiego wy- miaru podatku i Funduszu Oszczędnościowe- go. Często bowiem dzięki znajomościom, dzie- ki stosunkom z wójtem i sołtysem, przy pomo- cy łapówki udaje się bogaczom uzyskać niski wymiar, przerzucając obciążenia na niezamożnych chłopów.

W interesie każdego małorolnego i średnio- rolnego chłopca jest zawiadomienie Delegatów Społecznych o wszelkich znanych mu fak- tach nadużycia, zarówno przy wymiarze podat- ku gruntowego jak i Społecznego Funduszu Oszczędnościowego Rolnictwa.

We wszystkich powiatach województwa łódzkiego zostały powołane do życia specjalne Komitety Społeczne, które współpracują z Powiatowym Pełnomocnikiem Rządowym do spraw podatku gruntowego. Mają one za za- danie kontrolować wymiar podatku gruntowe- go i składek oszczędnościowych Rolnictwa, przestrzegać sprawiedliwego stosowania ulg oraz wykrywać uchybienia i nieścisłości w tej dziedzinie, tak aby pomoc, którą okazuje Pań- stwo, trafiała istotnie do tych, którzy jej po- trzeba, a świadczenia na rzecz Państwa pla- cone były stosownie do możliwości i wpływały do kas gminnych w terminie.

Emil Tokar Inspektor WPPG,

SUKCESY GOSPODARKI SOCJALISTYCZNEJ

Wspaniałe wyniki pokojowej twórczej pracy narodów Związku Radzieckiego
(korespondencja własna „Głosu“)

Rezultaty pokojowej i twórczej pracy narodów radzieckich — to jedno z najbardziej doniosłych zjawisk powojennego życia międzynarodowego. Znaczenie ich polega przede wszystkim na tym, że potęga ekonomiczna ZSRR stanowi najwięcej o sile obozu pokoju i demokracji, obozu postępu społecznego i wolności narodów. Dlatego właśnie z takim uznaniem i radością przyjmowane są na szerokim świecie wiadomości o nieustającym i coraz szybszym rozwoju socjalistycznego przemysłu i rolnictwa.

ZNISZCZENIA wojenne zostały, ogólnie biorąc, wyrównane już z końcem 1947 r. Uświadamiając sobie rozmiary tych zniszczeń, możemy zrozumieć, jak wielki wysiłek twórczy zużyty został na dokonanie tego dzieła w tak krótkim czasie. Już w IV kwartale 1947 r. produkcja przemysłowa ZSRR osiągnęła poziom przedwojenny. W r. 1948 rozmiały produkcji narastają z miesiąca na miesiąc. Plan I półrocza 1948 r. został przekroczony o 5 procent. W II kwartale produkcja globalna całego przemysłu w porównaniu z produkcją z II kwartału 1947 r. wzrosła o 24 proc., w porównaniu zaś z II kwartałem 1946 r. — o 43 proc. Suma inwestycji w gospodarce radzieckiej, dokonanych w I półroczu br., wykazuje wzrost o 26 proc. w porównaniu z tym samym okresem r. ub.

Jeszcze większe procentowo są inwestycje w ciężkim przemyśle stanowiącym fundament całego gospodarstwa narodowego ZSRR. Szczególnie silny wzrost produkcji metali czarnych i kolorowych obserwowany jest w tych okręgach przemysłowych, które podlegały okupacji. Drugi kwartał br. był okresem uruchomienia szeregu ważnych obiektów hutnictwa. Do użytku oddany został wielki piec Nr 1 w Zakładach Metalurgicznych im. Stalina, piec martenowski w Zakładach Zaporozkich i Makiejewskich rozpoczęły pracę nowe baterie koksownicze. W dniu 4 lipca uruchomiony został, zbudowany bez nitów, w całości spawany, wielki piec Nr 4 w Zakładach „Zaporozstał”, całkowicie zautomatyzowany i wyposażony w najnowsze urządzenia techniczne.

POWAŻNE osiągnięcia posiada przemysł paliw twardych i płynnych. Wydobycie

Zawiązał się Komitet Uczczenia Pamięci Władysława Bytomskiej

2-go listopada br. mija 10 lat od dnia, gdy robotniczą Łodzią wstrząsnęła wieść o potwornym morderstwie, dokonanym przez defenzywę wspólną z dyrekcją firmy „Hirsberg — Birnbaum” na osobie przadki, delegatki robotniczej tejże firmy — Władysławy Bytomskiej. Wiele ciężkich zmagani i walk przeżył proletariát łódzki przez te ubiegłe 10 lat. Przeżył się Radogosz, Osiewicz, Majdanki i Treblinka — lecz nic nie zdołało zatrzeć pamięci o Tej, która już wtedy — w 1938 roku, w sanacyjnej fabrykanckiej Polsce padła ofiarą hitlerowskich metod duszenia wszystkiego co najlepsze w narodzie, która wtedy — okrążyła rok przed okupacją, walcząc ze zdradą kliki sanacyjnej — o prawo do życia i pracy klasy robotniczej — padła śmiercią bohaterki-męczennicy.

Nie zapomnieli przede wszystkim Władysław Bytomskiej jej byli współtowarzysze pracy z PZPB Nr 21, dawniej firmy Hirsberg i Birnbaum. Z inicjatywy kółki Ligii Kobiet został tu stworzony komitet uczczenia jej pamięci. W skład komitetu weszli przedstawiciele załogi, dyrekcji oraz osobiści przyjaciele zmarłej.

Uroczystości rocznicowe, połączone z odsłonięciem nagrobka, odbędą się w pierwszych dniach listopada. Zbiórka pieniężna na ten cel już się rozpoczęła na terenie PZPB Nr 21. W najbliższych dniach komitet zaapeluje o to samo do ogółu włóknarzy łódzkich. (W)

Pamięci poległych bojowników KPP

Nie starczyłoby dni w roku, gdyby klasa robotnicza Polski obchodziła miała wszystkie żałobne rocznice, które znaczą szlak dziejowy ruchu rewolucyjnego w naszym kraju. Od „Pierwszego Proletariatu” i walk z caratem, poprzez okres wznieśnienia fali rewolucyjnej po roku 1918, poprzez starcia z policją sanacyjną na ulicach miast polskich, poprzez walki partyzanckie Gwardii i Armii Ludowej, w szeregach której ginęli najlepsi synowie klasy robotniczej, aż do skrytobójczych strzałów w WiN i NSZ w Polsce Odrodzonej, ciągnie się pasmo ofiar bojowników, którzy położyli życie w służbie socjalizmu. W ogniu tej kilkudziesięcioletniej walki hartowali się kadry rewolucyjnych działaczy robotniczych, w ogniu tej walki poprzez klęski i zwycięstwa, wykuwała się idea ruchu robotniczego, kształtował się i rozwijał jego program.

Minęła właśnie rocznica stracenia trzech działaczy KPP tow. tow. Hibnera, Kniewskiego i Rutkowskiego, rozstrzelanych na stokach Cytadeli w sierpniu 1925 r. Salwa plutonu egzekucyjnego, która położyła kres ich życiu, znamionowała okres coraz bardziej wzmagającego się terronu policyjnego i faszystacji Polski. Znamionowała ona okres likwidowania swobod demokratycznych w naszym kraju, „stabilizowania się” władzy burżuazji, co w konsekwencji doprowadziło do utraty niepodległości w 1939 r. Dlatego właśnie śmierć

MOSKWA, w sierpniu.

węgla w II kwartale br. w porównaniu z tym samym okresem r. ub. zwiększyło się o 13 procent, wydobycie ropy naftowej — o 15 proc., produkcja benzyny — o 16 proc., nafty — o 17 proc..

W szybkim tempie wzrasta tempo budowy maszyn. Produkcja urządzeń hutniczych wykazuje w ciągu roku zwiększenie o 80 proc., o przeszło 50 proc. wzrosła produkcja specjal-

Leon Pasternak

Wiersz do Pabla Nerudy *)

Słowa poetów nad granicami płyną na wicherze.

W strofach wyklepanych wężą dynamit bezsilne szpicle.

Daremnie dymią z Placów Opery stopy płonące.

Pieśni podniebne nad Kordyliery! Uszły nagonce.

Z kraju, gdzie wzrosły w bólu i gniewie, precz je wygnano!

Wróć zwycięską gwiazdą na niebie, biada tyranom!

W zemsty przededniu ludziom niewolnym prostują grzbiety.

Przeciw ojczyznom zbrodni i wojny — słowa poety.

Z ziemi dalekiej — polski poeta — pozdrawia brata.

Głos zwiastujący wolność człowieka i jedność świata.

*) Pablo Neruda — poeta chilijski, jeden z najwybitniejszych twórców Ameryki Łacińskiej — wygnany ze swojej ojczyzny którego wiersze są zakazane w jego rodzinnym kraju.

Łódzki świat nauki i sztuki pozdrawia Kongres Intelktualistów

W Uniwersytecie Łódzkim odbyło się zebranie przedstawicieli nauki, sztuki i organizacji społeczno-kulturalnych poświęcone omówieniu roli Wszechrólkowego Kongresu Intelktualistów we Wrocławiu

Zgromadzeni postanowili w imieniu społeczeństwa łódzkiego wysłać na ręce Prezydium Światowego Kongresu Intelktualistów we Wrocławiu depeszę treści następującej:

„W imieniu świata nauki i sztuki Łodzi, miasta robotniczego, które w walce o wolność, postęp i sprawiedliwość społeczną odegrało szczególnie ważną rolę, witaamy uczestników Światowego Kongresu Intelktualistów. Robotnicza Łódź ośrodek postępu i kultury mas wierzy głęboko, że wyniki obrad czołowych przedstawicieli nau-

nych i zespolonych obrabiarek, łożysk kulkowych, motorów elektrycznych itd. Poważnym również dorobkiem wykazują się robotnicy i pracownicy przemysłu chemicznego, drzewnego, papierowego i materiałów budowlanych.

Rolnictwo radzieckie zbiera bogatsze jeszcze, niż w roku ubiegłym, plony swej pracy. Rozwija się produkcja przemysłu lekkiego, wytwarzającego przedmioty powszechnego użytku. W ciągu roku uruchomiono wiele nowych i rozszerzono produkcję wielu starych fabryk przemysłu spożywczego, włókienniczego itp. Jednocześnie zwiększyła się produkcja maszyn dla przemysłu włókienniczego, obuwanego i in. W rezultacie fabryki włókiennicze dały ludności tkanin bawełnianych o przeszło 50 proc., tkanin wełnia-

nych — o 70 proc. więcej, niż w r. ub. Produkcja przemysłu dziewiarskiego i obuwi gumowego zwiększyła się przeszło dwukrotnie. Tłuszczów zwierzęcych wyprodukowano prawie o 60 proc. więcej, dostarczono na rynek ryby o 33 proc. więcej, niż w r. ub.

JAK wiadomo, praca transportu kolejowego w stopniu niemałym warunkuje rozwój przemysłu i rolnictwa. Średnio — dzienne załadowanie wagonów na kolejach radzieckich wzrosło w ciągu roku o 14 proc. W pierwszym półroczu br. koleje otrzymały pokaźną liczbę nowych parowozów, wagonów towarowych i pasażerskich. Szczególnie wzrosła produkcja parowozów: 1,7-krotnie w porównaniu z r. 1947 i 4,5-krotnie w porównaniu z r. 1946. Obróty transportu rzeczowego zwiększyły się w ciągu roku o 27 proc., morskiego — o 12 proc.

Jednym z „cudów” gospodarki socjalistycznej, nieosiągalnych dla świata kapitalistycznego, jest fakt, że rozwojowi sił produkcyjnych w ZSRR towarzyszy nieustanne podnoszenie się poziomu życiowego robotników i pracowników. W latach powojennych, w rezultacie słusznie pomyślanej reformy pieniężnej i systematycznej niżki cen, w warunkach rosnącego socjalistycznego współzawodnictwa pracy — wzrost realnej i nominalnej wartości płac jest szczególnie widoczny. W I kwartale 1948 r. zdolność nabywcza rubla podniosła się o 41 proc., zaś realna wartość płac — o 51 proc. W II kwartale br. w wyniku dalszej niżki cen w handlu państwowym i związanym z nią spadkiem cen na rynku kolchozowym, proces wzrostu siły nabywczej rubla trwał nadal.

W ciągu roku zwiększyła się poważnie ilość towarów spożywczych sprzedawanych w sklepach państwowych i spółdzielczych. Sprzedaż chleba wzrosła o 50 proc., cukru — o 83 proc., produktów mięsnych o 29 proc., tkanin bawełnianych — o 38 proc., jedwabnych — o 34 proc., obuwi skórzanego — o 31 proc., obuwi gumowego — ponad 200 proc.

SREDNIA wydajność pracy w przemyśle radzieckim wykazuje w ciągu roku wzrost o 14 proc., a w przemyśle budowy maszyn o 21 proc. Socjalistyczne współzawodnictwo rozwinęło się coraz szerzej, obejmując cały radziecki świat pracy. Racjonalizatory produkcji i uczeni otwierają coraz to nowe możliwości zwiększenia wydajności wysiłku człowieka w przemyśle i na roli. Nie ulega wątpliwości, że hasło przedterminowego wykonania planu trzeciego, decydującego roku pięciolatki, rozbrzmiewające dziś po ziemiach radzieckich — zostanie zrealizowane.

J. Ignatowicz

To i owo

Ziemie kupuje, ziemie...

Nie trudno w miastach naszych na własną zauważyć woźniców, „pilotujących” lury obladowane „glebą”.

— Ziemie sprzedają — krzyczą woźnice po podwórzach — ziemie...

Na ten wrzask wylazła pontektórzy lokatorzy domów i kupują ziemię do doniczek tudzież skrzynek balkonowych.

Jeśli chodzi o głównego lokatora „miejscowości”, zwanej Ameryką Północną — sprawa przedstawia się nieco inaczej. Nie ma, oczywiście, mowy o ziemi do doniczek czy balkonów. Rolę odgrywa grunt grubo większy. Np. tzw. część świata, ale to marzenie. Nie to, żeby nie starczyło forsy, zarobionej na ostatniej wojnie, ale, niestety, grunt nie na sprzedaż. Pozostają więc jedynie mniejsze parcele, w bliższej i dalszej okolicy USA, jak dajmy na to, Grenlandia i Islandia.

— ZIEMIĘ KUPUJE — woła Departament Stanu USA — ziemie...

Co prawda ani Grenlandii ani Islandii Departament Stanu nie kupi, ale to nie nie szkodzi: za to obie te wyspy „okupuje”. Burzy się wprawdzie prasa duńska z powodu tych wysp — nie to jednak nie znaczy. „RACJA MOCNIEJSZEGO ZAWDY LEPSZA BYWA”.

Ostatnio, jak wiadomo, „głód ziemi” wzrosł ogromnie w Stanach Zjednoczonych A. P. „Rada Planowania politycznego”, na czele której stoi prawa ręka Marshalla — Kenman — omawia możliwości przyłączenia KANADY do U. S. A.

Hm, hm, faktycznie — ładny kawałek gruntu. Tylko niby ta ziemia stanowi tzw. dominium brytyjskie. Gospodarzo tudzież politycznie jest w fuzji z rządem Jego Królewskiej Mości, Jerzego VI. A tu z „fuzji” kropi do W. Brytanii jej sojusznik oraz protektor, G. Marshall. Trafi czy nie trafi?

Zapewne — trafi. No, bo niech by Wielka Brytania spróbowała się sprzeciwić! Sam Kenman daje do zrozumienia, że wówczas „można będzie użyć presji dolarowej oraz innych form nacisku celem zmuszenia Londynu do ustępstw i pogodzenia się z faktem definitywnej utraty dominium na rzecz Stanów Zjednoczonych.

Crejka w tych warunkach jest sytuacja imć pana Bevina. Wmawia, biedak, przecież od dłuższego czasu narodowi angielskiemu, że niejaki wuj S. A. M. — to przyjaciel. Ładny przyjaciel! Tzw. ami-cochon (przyjaciel) świnia). Tylko powlecz swoje losy jego przyjaciela, a wnet sprawdzi się finał znanej bajki o łatwoniemym zającu:

„WSRÓD NAJLEPSZYCH PRZYJACIÓŁ PSY ZAJĄCA ZJADŁY”.

J. Tam.

nie udało się. Dopiero później prowokator Cechnowski został zlikwidowany z ręki bojowca Botwina.

Hibner, Rutkowski i Kniewski, zginęli jak tylu innych najofiarniejszych działaczy robotniczych, zachowując do ostatniej chwili postawę godną rewolucjonistów. Nie ugięli się oni w śledztwie ani na sądzie, w obliczu swych oprawców bronili godnie idei, dla której żyli i pracowali. Padli na stokach Cytadeli w tym samym miejscu, gdzie zginął Kasprzak, Baron, Okrzeja.

Hibner, Rutkowski i Kniewski byli żołnierzami socjalizmu. Walczyli oni o pozbicie kresu władzy obszarnczo-kapitalistycznej, która uzależniała coraz bardziej nasz kraj od obcych potęg kapitalistycznych i doprowadziła do klęski wrzesniowej, walczyli o sojusz ze Związkiem Radzieckim — w przekonaniu, że tylko w oparciu o ten sojusz możemy utrwalić niepodległość Polski. Walcząc z władzą obszarnczo-kapitalistyczną, walczyli oni tym samym o Polskę, o zapewnienie jej warunków niepodległego rozwoju.

Klasa robotnicza Polski, chyłąc dziś swe standardy nad mogiłami Hibnera, Rutkowskiego i Kniewskiego, oddając cześć wszystkim innym bojownikom sprawy socjalizmu, może z dumą stwierdzić, że krew ich i doświadczenia ich walk nie zostały zmarnowane. K. W.

Wiedźnówka na POLSCE

STAŁA WSPÓLPRACA MIĘDZY KAMIENNĄ GORĄ I CZECHOSŁOWACKIM POWIATEM TRUTNOVO

Obwód Kamienna Góra, położony nad granicą czechosłowacką, utrzymuje b. żywy kontakt z czechosłowackim powiatem Trutnowo. Wymiana kulturalna oraz wymiana wycieczek zespołowych, która odbywała się dotychczas sporadycznie (m. in. udany występ czeskiego zespołu z Trutnowa, zorganizowany w trakcie tygodnia Ziemi Odzyskanych) przybiera obecnie stały charakter.

Z inicjatywy Zarządu Obwodu PZZ odbyła się ostatnio w Kamiennej Górze konferencja delegacji czechosłowackiej przedstawieli partii politycznych i organizacji społecznych, na której ustalone zostały za zadanie wytyczne ze współpracy polsko-czechosłowackiej, która obejmuje działy kulturalno - oświatowy, społeczny i sportowy.

GIMNAZJUM DLA DZIECI ZAGROŻONYCH GRUŻLIĄ

Z nowym rokiem szkolnym zostanie uruchomione w Szklarskiej Porębie, pow. Jelenia Góra, koedukacyjne ogólnokształcące gimnazjum, do którego będą przyjmowane dzieci obciążone gruźlicą. Gimnazjum będzie się mieścić w specjalnie do tego celu przygotowanym budynku, położonym w niedalekiej odległości od lasów szpilkowych. Przy szkole będzie ordynował lekarz czuwający nad stanem zdrowotnym uczniów. Bursa, w której znajdzie pomieszczenie 350 uczniów i uczennic, zaopatrzona będzie w najbardziej nowoczesne urządzenia.

600 TON ŻELAZA WYDOBYTO Z DNA WISŁY

Miejski Wydział Dróg i Mostów za pośrednictwem firm SPB i „Mostostal”, zajmuje się wydobywaniem wraków żelaznych mostów pod Cytadłą i mostu Kierbedzia. Dotychczas firma SPB wydobyla z Wisły ok. 200 ton żelaza, zaś firma „Mostostal” 400 ton żelaza. Całkowite oczyszczenie dna Wisły przewiduje się do dnia 1 grudnia br. Na dnie Wisły leży jeszcze ok. 600 ton żelaza ze zburzonego mostu Kierbedzia i 200 ton żelaza ze zniszczonego mostu drogowego pod Cytadłą.

Młodzież Rawy Mazowieckiej nie próżnuje

i daje przykład starszym - jak należy pracować dla społecznego dobra

Wysiadam w Rawie, spaceruję po mieście, oglądam jego działy. Mieszkańcy ogromnie są dumni ze swoich historycznych zabytków, które w danej chwili mało się różnią od innych ruin o mniej starożytnym i nobliwym pochodzeniu niż te jakim poszczycić się mogą resztki dawnego zamku książąt Mazowieckich. Na ogół jednak miasto jest w 60 procentach zrujnowane i widok nieuprzątniętych gruzów niewiele budzi refleksje.

Widocznie mieszkańcy tu lubią „zalewać robakami”, gdyż zdumiewa wielka ilość restauracji i barów, przy czym każdy następny jest brudniejszy od poprzedniego. Kontuury są zaplamione i upatrzone muchami, jak za dawnych czasów, w ogóle lokale te do złudzenia przypominają zajazdy i karczmy z opisów Dickens'a, są jednak pozbawione ich wdzięku.

W jednym z takich lokali gastronomicznych postanowiłem nabyć kiełbasy, którą odkryły mi niezbyt czyste ręce. Gdy poprosiłem o papier, wprowadziłem wszystkich obecnych w prawdziwą konsternację. Wreszcie po długich

poszukiwaniach zdobyto kawałek papieru, widok którego głęboko mnie zasmucił. Na szczególe przepętałem się do mnie jakiś pies, który nie zwracając uwagi na papier z najlepszym apetytem pożył się moim projektowanym śniadaniem, ja zaś smętnie powlokłem się dalej.

Przebiełem wiele nieuprzątniętych placów, na których walały się stare garnki, „końskie jabłka” i sterty gruzów. Na wprost starostwa znajduje się właśnie taki plac, który przy dobrych chęciach mógłby być zamieniony w piękny kwiatnik, lub ogródek działkowy.

Gdy rozmawiałem z mieszkańcami Rawy na temat uporządkowania miasta i rozbiórki spalonych domów, odpowiedzieli, że właśnie „czekają na kredyty” i że wnet po otrzymaniu przystąpią do roboty.

Na szczęście w Rawie mieszka jeszcze spo-

o tym, że partia, która weszła na drogę izolacji od mas, na drogę komenderowania masami stacza się szybko w odmęty terrorystycznego reżimu.

O decydującej sile, którą partii marksistowskiej daje jej związek z masami mieliśmy możność przekonania się na przykładzie lotowych wypadków w Czechosłowacji. Gdyby nie wieź partii z narodem, Komunistyczna Partia Czechosłowacji nie ostala by się wobec zbrojowego ataku wewnętrznej i zagranicznej reakcji.

I my u nas w kraju wygraliśmy niejedną wielką kampanię tylko dzięki wielkiemu zaufaniu, jakim masy darzą naszą partię i nasz rząd.

Rząd przy poparciu aparatu swego nie dał by sam rady w walce z orgią spekulacyjną w kraju.

Błtwę o handel i stabilizację życia gospodarczego rząd wygrał dlatego, że obok czynni

ka administracyjnego i gospodarczego, zapewnił sobie w akcji poważny udział czynnika społecznego. Dzięki współpracy szerokich mas robotniczych i chłopskich realizujemy zwycięsko nasze plany gospodarcze, a tworzone obecnie we wszystkich województwach i powiatach komitety społeczne dla pomocy ZSCh — w kontroli nad sprawiedliwym wymiarem podatku na wsi, w wykrywaniu uchybień i oszustw w tej sprawie, w przestrzeganiu sprawiedliwego stosowania ulg itd — świadczą o powiązaniu obozu demokracji polskiej z masami biednego chłopstwa i przyniosą wzmocnienie ich aktywności w walce z wyzyskiem kulackim.

Uchwały lipcowego Plenum KC PPR w sprawie naszych zadań na wsi wzywają mało i średniorolnych chłopów, do wszechstronnego rozwijania spółdzielni wszelkiego typu, wysuwając zadanie tworzenia również spółdzielni rolniczo-produkcyjnych. Uchwały te otwierają nowy etap w rozwoju naszego kraju. Są one doniosłym krokiem naprzód na drodze od Polski Ludowej do Polski Socjalistycznej.

Jest rzeczą zrozumiałą, że historyczne zadanie przekształcenia ustroju rolnego w Polsce z indywidualnej gospodarki na uspołdzielczoną wielką gospodarkę rolną — może być i będzie dziełem nie jednej partii, a całego obozu demokracji polskiej, dziełem milionów ludzi pracy. Żyje i przychylna echa, które Plenum nasze wywołało w całym kraju, co znalazło swój wyraz między innymi: w stanowisku PPS, w uchwałach Zarządu Głównego Samopomocy Chłopskiej, w rezolucjach NKW Stronnictwa Ludowego i w licznych wypowiedziach na łamach prasy — świadczą wymownie, że partia nasza i tym razem wysunęła zadanie, odpowiadające rzeczywistym interesom i potrzebom biednych i średnich mas chłopskich i całej Polski Ludowej.

Ale obok tego jest rzeczą bezsporną, że warunkiem skutecznego przełamania wszelkich oporów reakcyjnych w walce o ten program, że gwarancją jego pełnego, zdecydowanego i konsekwentnego urzeczywistnienia jest — w ramach wspólnego wysiłku całego obozu demokratycznego — przede wszystkim aktywny udział i przodownictwo naszej partii.

Dlatego w obliczu ważnych zadań, które stoją przed krajem, cały nasz aktyw partyjny, w szczególności zaś aktyw wiejski musi jeszcze raz głęboko przemyśleć leninowsko-stalinowską naukę o partii, o sile, którą ona czerpie ze swego związku z masami, trzeba przede wszystkim, aby każdy nasz aktywista zrozumiał, że Komitet Centralny Partii to jest nasz sztab generalny, nasz mózg kierowniczy. Partia jednak jako całość — to my wszyscy razem, to szeroka wielotysięczna baza aktywistów terenowych. Na nas też spadnie obowiązek realizacji odpowiedzialnych zadań Plenum. Komitet Centralny za nas tych zadań nie zrobi, a bez nas — ich nie wykona, trzeba więc, żeby każdy sekretarz, każdy terenowy aktywista, każdy świadomy członek organizacji na swoim odcinku pracy pomnażał i utrzymywał wieź partii z bezpartyjnym członkiem pracy, żeby miał tę głęboką świadomość, że każdy fakt zarozumiałstwa, komenderowania, czy bezdusznego biurokratyzmu w pracy partyjnej, przecina wieź partii z masą popartyjną i izoluje partię od niej, żeby wielką naukę Lenina-Stalina o partii umiał przetwarzać w żywą praktykę codziennego czynu.

Jerzy Nawrot

Komunikat

Wydział Administracyjno Samorządowy wzywa wszystkich radnych członków PPR do obowiązkowego stawienia się na posiedzenie WRN, które odbędzie się dnia 27, 8. br. o godz. 9-ej rano w gmachu Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Ogrodowej nr 15.

KW PPR
Wydział Admin.-Samorz.

Powiat brzeziński nie będzie zlikwidowany

Już od szeregu miesięcy krąży w powiecie brzezińskim uprzejma wieść, że powiat ten ma zostać zlikwidowany. Wieści te w pierwszym rzędzie rozśiewają ludzie, którym specjalnie zależy na sianiu niepokoju i na opóźnianiu od budowy kraju. Skutek tych plotek — to wstrzymanie się od poważniejszych inwestycji mieszkaniowych samych Brzeziń, to zwlekanie z załatwieniem szeregu spraw w powiecie przez chłopów, którzy uważają, że jak powiat zlikwidują to musieli by swoje sprawy jeszcze raz od nowa załatwiać i t. p.

Na początku sierpnia delegacja społeczeństwa brzezińskiego z przewodniczącym Powiatowej Rady Narodowej — Józefem Żabińskim starostą powiatowym — Stanisławem Aniołem,

dyrektorem Gimnazjum i Liceum Stefanem Ziętarą i członkami Powiatowej Rady — Teodorą Bujakiewiczem i Janem Stankiewiczem na czele przedłożyła ob. wojewodzie łódzkiemu Piotrowi Szymankowi wszystkie sprawy dotyczące rzekomej likwidacji powiatu brzezińskiego i prosiła ob. wojewodę o oficjalną wypowiedź w tej sprawie.

Wojewoda Szymanek oświadczył, że nie ma mowy o likwidacji powiatu brzezińskiego, że opracowuje się szereg pewnych zmian, mających na celu usprawnienie administracji w naszym województwie, ale zmiany te nie będą polegały na likwidacji, czy przesunięciu granic powiatu brzezińskiego, a dotyczące tylko i wyłącznie spraw administracyjnych.

Dożynki w Retkini pod Łodzią

Przy współdziałaniu Związku Młodzieży Polskiej, Stronnictwa Ludowego oraz Samopomocy Chłopskiej w ubiegłą niedzielę odbyły się w Retkini uroczyste dożynki. Przybyłych na uroczystości przedstawiciele władz miejskich i wojewódzkich w osobach wojewody łódzkiego ob. Piotra Szymanka, wiceprezenta miasta łódzkiego Bugajskiego oraz prezesa Wojewódzkiego Związku Samopomocy Chłopskiej ob. Kawczaka powitała solą i chlebem z tegorocznych zbiorów ob. Maria Smiechowiczowa, tutejsza

najstarszą gospodyni. Zaproszeni goście otrzymali w darze pięknie pleciony wieniec z kłosów zboża z tarczą i utkanym na niej z kłosów żyta i pszenicy herbem miasta Łodzi. Uroczystości tej towarzyszyły okolicznościowe przemówienia oraz śpiewy i tańce ludowe retkińskiej młodzieży. Po części oficjalnej i artystycznej rozpoczęła się zabawa przy dźwiękach orkiestry. Dochód z imprezy przeznaczony na rozbudowę boiska sportowego, którego brak odczuwa się dotkliwie.

Pechowa ulica w Zduńskiej Woli

W dniu 19 sierpnia 1948 r. samochód ciężarowy marki „Ford” nr H 25153 firmy Kanięcki i Ska Łódź, ul. Inżynierska nr 4 przejeżdżał przez Zduńską Wolę wioząc bydło. Na skutek nadmiernej szybkości oraz śliskiej szosy samochód wpadł na chodnik i uderzył z całej siły o drzewo, które zostało złamane, a samochód wyrzucił się. Ofiar w ludziach nie było. Dochodzenie w tej sprawie prowadzi władze MO w Zduńskiej Woli.

Na tej samej ulicy, w dniu 22 bm. w niedzielę o godz. 11 M. Zielińska (l. 17) usiłowała przejść na drugą stronę jezdnii, uczyniła to tak niezręcznie, że dostała się pod samochód i doznała złamania nogi. Przewieziono ją do Szpitala Powiatowego w Sieradzu.

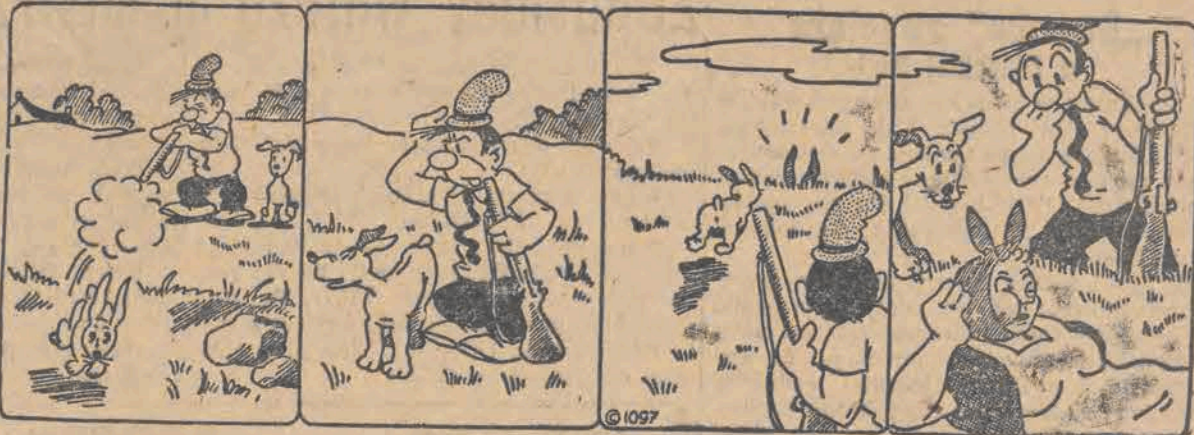
**ALKOHOL NIESZCZĘŚCIEM
CZŁOWIEKA i NARODU!**

Śladem naszych artykułów

Wyplacono natychmiast zarobki po ukazaniu się naszej notatki

Dnia 7 sierpnia w „Głosie” ukazała się notatka pod tytułem: „Czekamy na wypłaty”. Dotyczyła ona opóźnienia wypłat robotników drogowych w powiecie wieluńskim. W związku z tym otrzymaliśmy wyjaśnienie z Wydziału Powiatowego w Wieluniu, gdzie między innymi czytamy: że zwłoka w wypłacie robotnikom za okres od 1 do 15 lipca trwała około 2 tygodni. Zwłoka spowodowana, zaś została chwilowym brakiem gotówki w kasie Wydziału Pow. Zarobki zostały natychmiast wypłacone.

Przygody Jasia Wiercipięty

Pif, paf!

Uciek!

Postrzelony?

A to co?

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Ko Dział ogłoszeń: Piotrkowska 55, tel. 111-50,

mitet Redakcyjny. Red. i Adm. Łódź, Piotrkowska 86. Telefony: Redaktor Nacz. 216-14. Sekretariat 254-21. Red. nocna 172-31, Konto PKO VII-1505. Zakł. Graf. RSW „P. rasa”. Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń.

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

Z powodu remontu w miesiącu sierpniu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

OSTATNI TYDZIEŃ

Dziś o godz. 19.30 sztuka G. Zapolskiej „ZABUSIA” z gościnnym występem Ireny Górskiej w roli tytułowej. Jest to najlepsza kreacja aktorska tej artystki młodego pokolenia. Obok Górskiej biorą udział: E. Drozdowska, H. Krzywicka, M. Stróżyńska, Z. Truszkowska, J. Zarubin, J. Dwornicki, Z. Filus i Z. Kęstowicz.

W niedzielę, dnia 29. 8. dwa ostatnie przedstawienia o godz. 16.30 i 19.30.

TEATR KAMERALNY W DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34

Dziś teatr nieczynny.

W najbliższych dniach premiera sztuki C. de Peyret-Chapuis „PAN PIC” w opracowaniu znakomitego reżysera scen polskich Janusza Warneckiego. Udział biorą: Hanna Bielicka, Krystyna Ciechomska, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Irena Horecka, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń i Michał Melina. Dekoracje Stanisława Cegielskiego.

Teatr Letni „BAGATELA” Piotrkowska 94

OSTATNIE DNI

MUSISZ BYĆ MOJĄ

Uwaga: Wszystkie kupony wydane z wcześniejszą datą są ważne do dnia 3 września rb. Początek przedstawienia o godz. 20-tej.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA”
Piotrkowska 243

Dziś i dni następnych o godzinie 19.15 „CNOTLIWA ZUZANNA”, operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia: ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-ej.

LETNI TEATR „OSA”

Zachodnia 43, tel. 140-09

19.30 punkt. Komedia muzyczna R. Benackiego pt. „Rozkoszna dziewczyna”.
H. Makowska w roli tytułowej oraz B. Halmirska, St. Piasecka, W. Brzeziński, M. Dąbrowski, Wł. Kwaskowski, T. Wołowski, L. Sadurski i inni.

Reżyser: T. Wołowski. — Orkiestra pod batutą Z. Wiehlera. — Dekoracje: J. Galewski. — Tańce L. Sadurski. — Nowa wystawa. — Modne stroje.

KINA

- ADRIA — „Moja miła”
godz. 18.30, 20.30 w niedz. 16.30
- BAJKA — „Ostatnia szansa”
godz. 17.30, 20 w niedz. 15
- BAŁTYK — „Lekkomyślna siostra”
godz. 16, 18.30, 21 w niedz. 13
- GDYNIA — „Program Aktualności Krajowych i Zagranicznych Nr 26”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21
- HEL — „Syn pułku”
godz. 16, 18, 20 w niedz. 14
- MUZA — „Siódma zasłona”
godz. 18, 20 w niedz. 16
- POLONIA — „Zielone lata”
godz. 16, 18.30, 21, w niedz. 13.30
- PRZEDWIOSNIE — „Dziewczęta z baletu”
godz. 18, 20 w niedz. 16
- ROBOTNIK — „Kwiat miłości”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 15
- ROMA — „Postrach mórz”
godz. 18, 20 w niedz. 16
- REKORD — „Rosanna siedmiu księżyców”
godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30
- STYLOWY — „Bolero”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedz. 14.30
- ŚWIT — „Dragonwyk”
godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30
- TĘCZA — „Okoliczności łagodne”
godz. 17, 19, 21 w niedz. 13
- TATRY (w ogrodzie) — „Miasto Bezprawia”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedz. 14.30
- WISŁA — „Zielone lata”
godz. 15.30, 18, 20.30 w niedz. 13
- WŁOKNIARZ — „Miasto Bezprawia”
godz. 17, 19, 21, w niedz. 13
- WOLNOŚĆ — „Lekkomyślna siostra”
godz. 15.30, 18, 20.30 w niedz. 13
- ZACHĘTA — „W pogoni za mężem”
godz. 18, 20.30 w niedz. 15.30

„Gwardia” zwycięża w Zduńskiej Woli

Rozegrany w niedzielę mecz piłkarski w Zduńskiej Woli między K.S. „Metalowcami” i K.S. „Gwardia” zakończył się zasłużonym zwycięstwem drużyny łódzkiej w stosunku 3:1 (1:0). Bramki dla zwycięzców strzelili Boroń 2, Goszczo 1, dla pokonanych Mużaj.

Drużyna łódzka w spotkaniu powyższym zaprezentowała się na dobrym poziomie technicznym i przez większą część zawodów posiadała przygniatającą przewagę. Na wyróżnienie w drużynie łódzkiej zasługuje bramkarz Warzyński, który bronil brawurowo, oraz Grzybowski, Szymczak i Matusiak.

D-03024F

SPORT X SPORT X SPORT

Rower to wielki przyjaciel człowieka pracy

Turystyką kolarską powinny zainteresować się wszystkie kluby fabryczne

Cala rodzina w komplecie

Nie straszny dla nas deszcz...

Jedną z najprzyjemniejszych rozrywek połączonych ze sportem i to dostępną dla każdego jest turystyka kolarska. I leż to niezatartych nawet do późnej starośći wrażeń do starczyć może wędrowka na kole, czy to wczesną wiosną, czy latem, czy też jesienią nie tylko po asfaltach autostrad, ale również po zwykłych naszych polskich drogach wijących się wśród złotych łąk i w zbóż, czy też wczesnych podorywek jesiennych.

Wycieczkami kolarskimi połączonymi z planowym zwiedzeniem ciekawskich okolic

i miejscowości zabytkowych powinny zająć się w pierwszym rzędzie kluby fabryczne, a właściwie sekcje turystyczno-krajoznawcze przy tych klubach. Niestety, kluby fabryczne zbyt wielki kładą nacisk na sport wyczynowy zapominając, że zasadniczym ich celem jest nie hodowla asów, lecz umasowienie wychowania fizycznego, ale nie przez boks, czy piłkę nożną, lecz przez zbiorowe lekcje gimnastyki, gry sportowe i turystykę pieszą, czy też kolarską.

Turystyka w klubach fabrycznych nie jest do tej pory znana, miejmy jednak nadzieję, że znajdzie się z czasem kilku jej zwolenników wśród załóg fabrycznych, którzy zająć się jej propagandą i przyczynią się do zawiązania sekcji turystycznych przy swych klubach, a wówczas z pewnością pójdą za ich przykładem inni i turystyka nasza pozyska sobie szybko nowe kadry miłośników i to kadry pokazne, gdyż porwie ona nie tylko młodzież, ale i starszych, dla których sport wyczynowy jest już niedostępny.

W tym roku jest już może za późno na organizację sekcji turystycznych, ale w przyszłym roku nie powinno ich zabraknąć w każdym klubie fabrycznym, o ile idea wychowania fizycznego nie ma pozostać im obcą.

Na wycieczkę kolarską trzeba być przygotowanym zgiełku i zadachu i na to...

Aby bardziej jeszcze niż słowami zachęcić mieszkańców miast do turystyki kolarskiej, zamieszczamy szereg zdjęć jednej z takich wycieczek, jakie organizuje się często na terenie Związku Radzieckiego dla pracowników i ich rodzin w wielkich zakładach przemysłowych dając im możliwość przyjemnego i pożytecznego dla zdrowia spędzenia czasu na świeżym powietrzu z dala od trzęba być przygotowanym zgiełku i zadachu i na to...

Otwarcie sezonu bokserkiego ulegnie opóźnieniu

Inauguracja sezonu bokserkiego w Łodzi wyznaczona na sobotę dnia 28 bm. ulegnie zwłoce. Mistrz Polski, LKS, bawi obecnie na Pomorzu, a bez zawodników tego klubu spotkanie nie spełniłoby propagandowego znaczenia i byłoby mało atrakcyjne.

Concordia piotrkowska otwiera sezon w sobotę z CKS-em częstochowskim. Kilku zawodników piotrkowskiej drużyny dzielnie spisało się na Igrzyskach Związków Zawodowych, zdobywając dwa złote medale i jeden srebrny, wobec czego mecz sobotni zapowiada się interesująco.

Mówi się również o zmianie w kalendarzyku o mistrzostwo okręgu łódzkiego. Połączenie Victorii i IKP spowoduje redukcję w tej konkurencji z siedmiu drużyn do pięciu. Zrozumiałe, że w tym wypadku musi nastąpić rozłosowanie nowego kalendarzyka spotkań mistrzowskich.

Jugosławia — Polska 1:0 (1:0)

WARSZAWA PAP. Na stadionie Wojska Polskiego w Warszawie w obecności rekordowej liczby widzów przybyłych z Łodzi, Śląska, Krakowa, Radomia i pobliskiej okolicy rozegrano międzynarodowy mecz piłkarski: Polska — Jugosławia zakończony niktym zwycięstwem drużyny jugosłowiańskiej w stosunku 1:0.

Pięściarze IKP

otrzymali dach nad głową

Niedawno odbyło się otwarcie sali treningowej dla zespołu IKP, połączone ze skromną uroczystością tego bogatego w tradycje sportowe klubu fabrycznego.

Przed wojną zespół IKP posiadał salę treningową przy ul. Jerzego 22. Okupant zdemolował ją, przeznaczając na warsztat mechaniczny. Na tej samej posesji znajduje się obecnie budynek szkolny II Gimnazjum Przemysłowego PZPB, którego uczniowie pełnią praktykę w zakładach PZPB Nr 2 (dawniej Poznańskiego). Dzięki inicjatywie dyr. uczelni Borowiaka urządzono w gimnazjum salę gimnastyczną, która jest większa od treningowej YMCA, a przede wszystkim wyższa (10 m). Posiada ona również lepsze urządze-

nia sportowe: drabinę, trapezy, zimną wodę bieżącą. Jednocześnie mogą trenować na niej koszykarze i siatkarze. Cztery piece zabezpieczą zawodników w porze jesiennej i zimowej od chłodu. Za salą gimnastyczną znajduje się pomieszczenie dla rozgrywek tenisa stołowego.

Dzięki uprzejmości dyr. Borowiaka, zespół IKP będzie mógł na tej sali kontynuować treningi bokserkie. Jesteśmy właśnie na inauguracyjnym treningu. Odbywa on się pod kierunkiem instruktora Kowalewskiego. Kowalewski był swego czasu sparring — partnerem Chmielewskiego, poza tym Kowalewski korzystał z cennych wiadomości trenera olimpijskiego dla naszych bokserów w r. 1936 —

Villi Schmidta, amerykańina z pochodzenia. Trener ten pierwszy nauczył naszych pięściarzy kontrowania. Pod takim to okiem trenują obecnie bokserzy IKP, o których chodzą słuchy, że połączyć się mają z pięściarzami „Victorii”. Gdyby to rzeczywiście nastąpiło, mielibyśmy nowy, silny zespół, groźny dla czołowych nawet drużyn naszego okręgu.

Na zakończenie warto dodać, że sala, z której korzystać mogą pięściarze, koszykarze i siatkarze IKP posiada obszerny balkon mogący pomieścić około 100 osób, które będą mogły obserwować treningi swych pupilów.

Frontem do prowincji Na marginesie jubileuszu ŁOZPN-u

W związku z Jubileuszem ŁOZPN-u, odbędą się w prowincjonalnych miastach mecze o puchar jubilat. Już w niedzielę dnia 29 sierpnia spotka się w Kutnie reprezentacja tego miasta z taką z Zgierza. W Zduńskiej Woli gospodarze stoczą walkę z Pabianicami, w Skierniewicach odbędzie się mecz Skierniewice — Łowicz, a w Piotrkowie: Piotrków — Tomaszów. W tydzień potem, to jest dnia 5 września odbędą się półfinały, przy czym spotkają się zwycięzcy z poprzednich spotkań. Dnia 12-go września finał odbędzie się w Łodzi na przedmeczach zawodów o puchar ś. p. Kaluży: Kraków — Łódź.

Turniej prowincjonalnych zespołów o puchar urządził ŁOZPN w celu popularyzacji sportu piłkarskiego na prowincji. Zwłaszcza dla Skierniewic i Zduńskiej Woli będzie to konieczna impreza sportowa. Sądźmy, że spełni ona w zupełności swe propagandowe zadanie. A o to tylko chodziło organizatorom i jednocześnie jubilatom.

Zapaśnicy walczą o mistrzostwo Łodzi

W sali przy ul. Stalina 17 rozpoczęły się indywidualne mistrzostwa okręgu łódzkiego w zapasach.

Pierwszy dzień turnieju przyniósł następujące wyniki:

Waga kogucia: Plewiński (Wima) wygrał z Piechockim (LKS).

Waga piórkowa: Ignaszewski (Gwardia) pokonał Skoneckiego (Wima). Wolski (Boruta) uległ Urbaniakowi (LKS). Ten sam zawodnik przegrał również z Ignaszewskim.

Waga lekka: Urbański (Gwardia) przegrał do Żureckiego (Wima).

Waga półśrednia: Kubat Jan (LKS) zwyciężył Kramera (Gwardia). Wszystkie te zwycięstwa uzyskano przez położenie na łopatki.

Waga średnia: Kubat Mieczysław (LKS) wygrał z Lenartem (Wima) w 1-szej minucie jednak złożono protest odnośnie tego wyniku.

Waga półciężka: Matusiak (Gwardia) Olejniczak (LKS). Wygrał zawodnik Gwardii w 4-tej minucie.

Waga ciężka: Sliwkowski (Gwardia) wygrał na punkty z Szadkowskim (LKS).

100.000 czyta „SPORT”, czy ty także?